

закладу був переконаний, що тільки тісна співпраця з сім'єю, дасть бажаний результат у вихованні і навчанні дошкільників [3, а. 16-17], що є фребелівською ідеєю організації роботи дитячих садків.

Отже, аналіз праць С.Ф. Русової та архівних джерел свідчать про відчутний вплив педагогічних ідей Фр. Фребеля на теорію і практику суспільного дошкільного виховання в УНР. Розглянута проблема потребує більш глибокого вивчення та розгляду як педагогічних ідей Фр. Фребеля так і їх впливу на теорію і практику суспільного дошкільного виховання в Україні.

Список використаних джерел:

1. Русова С. Вибрані педагогічні твори / С. Русова.; упоряд., передм., коментарі, іменний та бібліографічний покажчики О.В. Проскура. – К.: Освіта, 1996. – 304 с.
2. Русова С. Вибрані педагогічні твори: У 2-х кн. / С. Русова.; за ред. Є.І. Коваленко; упоряд., передм., прим. Є.І. Коваленко, І.М. Пінчук. – К.: Либідь, 1997. – Кн. 1. – 272 с.
3. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (ЦДАВО України) Ф. 2201, Оп. 2, спр. 517. – Доповіді про організацію, розвиток і завдання дошкільного виховання. Протокол і звіт українського дитячого садка товариства «Дитяча хата» за 1917 -1918 рр. План діяльності інструктора українського дошкільного виховання з організації дитячих садків при Українському робітничому клубі в м. Києві (23 березня 1918 – 29 січня 1919) – 35 арк.
4. ЦДАВО України Ф.2581, Оп.1, спр.169. – Інформація відділу дошкільного виховання про лекції і їхні теми для робітників-дошкільників дошкільних установ в українському семінарі умі (15 січня 1919 – 17 квітня 1918) – 59 арк.

Лахмотова Ю.В.

аспірант,

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КНР

Англійська мова в КНР набуває все більше уваги з боку уряду. Незважаючи на те, що англійську мову в школах Китаю ввели ще в середині 80-х років, а офіційно її почали вивчати в початковій школі лише з 2001 року, її значущість зростає з кожним роком. Китайці вважають, що головним завданням у вивченні англійської мови –

навчитися спілкуватися англійською мовою та розуміти справжніх носіїв мови. Із кожним роком попит на володіння англійською мовою зростає.

Оволодіння англійською мовою дуже складний процес для китайців. Англійська мова відрізняється від китайської мови, насамперед тим, що мови відносяться до різних мовних груп: англійська мова належить до германської групи індоевропейської сім'ї мов, а китайська мова належить до сино-тибетської мовної сім'ї. Англійська мова має певні специфічні риси, які є важкими для сприйняття в іноземців, тому виділяють три типи існування англійської мови: перший тип – внутрішнє коло (британський варіант англійської мови та похідні від нього американський, канадський, австралійський та новозеландський); другий тип – зовнішнє коло (формується в колишніх колоніях та активно використовується в повсякденному житті); третій тип – коло, що розширюється (сюди відносять англійську мову, яка поширена в різних міжнародних етнічних групах, наприклад: Japtish (японська англійська мова), Franglais (французька англійська мова), Chinglish (китайська англійська мова)) [3, с. 11-13]. Скільки б років китайське населення не вчило англійську мову, яка відноситься до першого типу, у них виходить англійська мова, яка має назву «китайська англійська мова». Чінгліш є культурним феноменом, який дуже схожий на англійську мову і насамперед китайці його розуміють дуже гарно.

На важливість вивчення англійської мови як іноземної наголошували зарубіжні вчені: К. Болтон, Е. Джадда, Й. Карчу, О. Остін, А. Фітджеральд та інші.

Серед китайських науковців багато хто цікавився вивченням іноземних мов, зокрема англійської мови. Науковці шукали різноманітні шляхи успішного викладання англійської мови як іноземної, а саме: Ін Фу, Ліан Ван, Мін В, Лю Фей та інші.

Вивченням англійської мови цікавляться в кожній країні, а частіше англійську мову як іноземну вивчають у Китаї. Слід звернути увагу на те, що англійська мова вважається однією з важких мов для вивчення. Незважаючи на це, багато країн вибрало англійську мову, як другу національну мову. Китай обрав вивчення англійської мови, офіційною іноземною мовою для вивчення по всій країні. Щоб оволодіти англійською мовою потрібно в правильному віці розпочинати навчання. Багато вчених (А. Белкін, Л. Венгер, Ж. Піаже) підкреслюють, що саме на початковому рівні навчання дитина здатна оволодіти системою дій, необхідних для успішного навчання на інших етапах.

Проаналізувавши літературу з навчання іноземної мови молодшими школярами дало нам змогу виділити такі особливості в навчанні іноземним мовам молодших школярів у КНР: психолого-фізіологічні особливості; лінгводидактичні особливості; педагогічні особливості.

До психолого-фізіологічних особливостей відносять навчально-пізнавальний інтерес (розвити мотивацію та бажання школярів вивчати іноземні мови, ставити перед дитиною цілі та навчити її досягати своєї мети, слухати вчителя та виконувати поставлені завдання); розвиток дрібної моторики (при написанні алфавіту, дитина старанно виводить палички, випикує чітко букви); зміна в розвитку підкоркових структур головного мозку (діяльність головного мозку у молодших школярів залежить від зрілості кори великих півкуль та підкоркових структур) до 6-7 років всі відділи у головному мозку завершують своє формування, тому в цьому віці дитина здатна сприймати багато нової інформації та засвоювати її. У цьому віці, якщо застосувати спеціальні методики, то можна оцінити, як функціонують відділи головного мозку, виявити, де дитина має труднощі при навчанні іноземної мови, які вже існують та які ще можуть виникнути проблеми [2]. Також сюди слід віднести високий рівень наслідування. Дитина дуже чітко та правильно намагається відтворити те, що каже учитель. У Китаї така практика сильно розвинена. Навчання відбувається за принципом вчитель читає текст, називає слова, а діти хором повторюють за ним. У молодшому шкільному віці цей стан виникає через недоліки в сприйнятті і розумінні почуттів, що тягне за собою лише зовні наслідування дорослим їх почуттів та виконання дій [1]. Але таким видом діяльності, як наслідуванню вчителю в Китаї займаються не лише в початковій школі. У середній школі на уроках англійської мови діти весь час повторюють за вчителем та копіюють його дії. Таким чином вивчення англійської мови залишається у стані пасивного вивчення, а не активного, коли учні можуть використовувати свої знання у реальному житті. Сюди відносять формування автоматизмів (цей процес є невід'ємною частиною у розвитку навчальної діяльності молодших школярів). Автоматизація є основним видом діяльності на уроках іноземної мови. Дитина спочатку розвиває свої вміння, а потім вже навик. Таким чином учням краще запам'ятати слова, правила, а потім вже використовувати їх на практиці. В китайській системі навчання все відбувається через автоматизацію. Цілими днями, на уроках китайської мови, школярі вивчають ієрогліфи, пишуть їх цілими уроками, щоб довести до автоматизації. Такий вид діяльності у Китаї розповсюджений дуже давно та використовують його до сьогодні. Учителя вважають що таке навчання саме дійове, тому на інших предметах вони також займаються тим, що доводять все до автоматизації. Щоб мати можливість зменшити труднощі у вивченні англійської мови, її розпочинають вивчати з самого дитинства. Вік, з якого потрібно вивчати англійську мову, для китайців посідає одно з перших місць. Дуже багато статей та книг написано з цього приводу. Китайські вчені неодноразово цікавилися цим питанням. Також цим питанням цікавилися й американські та британські вчені. Уважається,

чим раніше дитина розпочне вивчати іноземні мови, тим ліпше вона оволодіє нею, менш труднощів буде виникати у вивченні та засвоєнні нового матеріалу.

Розглянемо другий вид особливостей – лінгводидактичні особливості. До цього виду особливостей можна віднести три групи: перша група – загальні проблеми (зв'язок методики з іншими науками, цілі та принципи навчання іноземним мовам,); друга група – проблеми навчання засобам іноземного спілкування (сюди відносять фонетичні, графічні та граматичні труднощі, навчання лексиці, формування орфографічних навиків, формування читання); третя група – проблема формування умінь іншомовного спілкування (навчання говорінню, письму, аудіюванню та читанню). При вивченні англійської мови китайці виділяють ряд труднощів з якими вони стикаються. Виділяють два типи труднощів: перший тип – мовні труднощі; другий тип – граматичні труднощі. До мовних труднощів можна віднести мовну інтерференцію. До мовних труднощів відносять фонетичні труднощі (наголос та вимова звуків), до граматичних труднощів відносять написання слів, артиклі, форми дієслів, часи, закінчення, префікси, суфікси. У китайській мові цього не має. Ще китайці звертають окрему увагу на особливий менталітет, який притаманний східним людям, відсутність мотивації.

Під педагогічними особливостями мають на увазі допомогу учню адаптуватися у новому середовищі. Створити такі умови, щоб школяр мав змогу сприймати нову мову легко та швидко, щоб дитини було дуже комфортно. Учень не повинен соромитись вчителя. Для китайців культ вчителя завжди був чимось особливим та шанобливим, а вчитель іноземної мови щось нове. Людина, яка не просто володіє іншою європейською мовою, а є представником іншої культури. Людина, яка намагається передати нові знання.

Проаналізувавши особливості навчання іноземним мовам молодших школярів у КНР були виявлені та сформовані такі труднощі, з якими стикається вчитель та учні протягом навчання та розділені на два блоки: до першого блоку віднесли психолого-фізіологічні та соціально-педагогічні труднощі. Діти погано адаптовані до сприйняття нової незнайомої лексики, у них виражена погана пам'ять на сприймання іншомовної мови, вони не можуть самостійно запам'ятати новий матеріал, а лише зазубрюють його. Загалом зубріння є невід'ємною частиною у навчанні в Китаї і з цим нічого не можна зробити. До другого блоку відносяться лінгводидактичні труднощі. Діти не мають достатньо навиків використовувати діалогічні та монологічні форми спілкування; школярі погано відчувають половину звуків, тому при виконанні вправ, вони не можуть відрізнити деякі слова; учні відчувають труднощі при читанні незнайомих та довгих слів, текстів; стикаються з труднощами при написанні слів, плутають букви; дуже багато у китайців фонетичних

труднощів, неправильні звуки, не можуть відокремити окличне речення від питального речення, плутають читання окремих звуків таким чином, що у перекладі у них виходять інші слова.

Була розглянута саме важливість вивчення іноземних мов серед учнів початкової школи. Оскільки вивчення іноземної мови, а саме англійської є вимогою сучасності. Також було розглянуто низку факторів, які впливають на успішне оволодіння англійською мовою: формування мотивації, підтримувати інтерес, зацікавити дитину. Розглянули вивчення англійської мови з точки зору психологічного та педагогічного аспектів. З'ясували, що проблема стимулювання є одним з найважливіших факторів, що впливають на навчальний процес у системі навчання в початковій школі не лише в Китаї, а й в будь-якій іншій країні; і для досягнення кращих результатів цей фактор слід неодмінно враховувати, як один із складових у вирішенні проблеми оптимізації процесу навчання та забезпечення якості освіти.

Список використаних джерел:

1. Самлина Н.Г., Филимонова О.Г. Дидактика и коррекция произвольности в дошкольном и младшем школьном возрасте, Москва, 1999.
2. Ясюкова Л.А., Пугач В.Н. Педагогическая компенсация нарушений внимания и поведения у детей; методические рекомендации для учителей начальной школы, Ижевск, 2001.
3. Karchu Y. and Nelson C. World Englishes in Asian Contexts. – Hong Kong: Hong Kong University Press, 2006. – 412 p.

Сирова Ю.В.

здобувач,

Українська інженерно-педагогічна академія

ФОРМИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ В ПЕРІОД СЕРЕДИНИ 1984 ПО 1999 РР.

Сформована система організації методичної роботи в дошкільних навчальних закладах – це результат і підсумок історичного розвитку системи освіти в Україні. Дослідження історії розвитку питань організації методичної роботи в дошкільних навчальних закладах України, дає можливість представити розвиток педагогічної думки в цілому, зрозуміти сутність, специфіку та динаміку педагогічних подій.

У межах нашого дослідження важливим є аналіз робіт вчених присвячених, в яких розкрито окремі аспекти методичної роботи в